

REFERAT Klima- Natur og Genbrugsudvalget d. 07-05-2025

Mødedato Onsdag d. 07. maj 2025 kl. 15:30

Mødested ML 8 – Røjle Klint

Mødedeltagere Anna Poulsen Broen, Jacob Bjørnskov Nielsen, Jes Rønn Hansen, John Kromann, Kent Mosgård

Indholdsfortegnelse

Orientering om status på det fynske LIFE Ring projekt.....	3
Status for projektet Better BirdLIFE.....	5

Punkt 272: Orientering om status på det fynske LIFE Ring projekt

2025-005515

Præsentation

De 10 kommuner i den fynske region, Naturstyrelsen Fyn, Styrelsen for Grøn Arealomlægning & Vandmiljø, Amphi Consult, Skovskolen, Fynsk Laksefisk og Naturama står bag biodiversitets-projektet LIFE Ring, som har et budget på 119 mio. kroner og løber fra 2024 - 2033.

LIFE Ring-projektet er et fælles biodiversitetsprojekt, der skal styrke kommunernes naturkvalitet og hjælpe truede og sårbare dyr og planter. Projektets mål er at skabe gode, varierede og robuste levesteder til karakteristiske og sjældne dyr og planter.

Der genoprettes over 1000 ha natur og skabes ca. 300 ha ny natur, og dertil udsættes truede og sjældne arter.

Projektet er økonomisk støttet af EU's "Nature and Biodiversity"-pulje med ca. 80 mio. kroner, og de resterende 39 mio. kr. finansieres af de deltagende partnere. Derudover bidrager Aage V. Jensens Fonde med yderligere 4 millioner kr.

Faaborg-Midtfyn Kommune er projektleder på LIFE Ring.

Forvaltningen foreslår

- At udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Naturen er som udgangspunkt ligeglad med administrative kommunegrænser. Derfor er en af hovedpointerne i projektet at anskue Fyn som en stor fælles natur, og at et strategisk fynsk samarbejde på tværs af kommunegrænser med involvering af alle kommuner er nødvendigt for at standse tilbagegangen i biodiversiteten på Fyn. Som en del af projektet udarbejder kommunerne en fælles fynsk biodiversitetsstrategi, der skaber en kobling mellem projektet og Byregion Fyns strategiske mål for biodiversitet under Klima, Miljø og Grøn omstilling. Strategien sikrer et stærkt fynsk samarbejde og fællesskab om naturen på Fyn i et længere tidsperspektiv. Den forventes færdigudarbejdet i 2029.

Indsatserne i projektet koncentrerer sig primært om forbedring og udvidelse af eksisterende Natura2000 områder samt sikring og forbedring af livsvilkår for udpeget truede arter. Dermed vil projektet være med til at opfylde indsatsbehov i de Natura2000 handleplaner som blev godkendt i juni 2024.

Lokalt i Middelfart Kommune arbejder vi i den første fase med opdatering af gamle hydrologiske forundersøgelser og lodsejerdialog, samt en indledende basiskortlægning af områder og udpegede arter, som strandtudsen.

I Middelfart Kommune arbejdes der indenfor 3 primære områder: Gardersø, Sdr. Aaby, Emtækær Mose. Indenfor områderne skal der forbedres kystnære naturarealer, etableres nye vandhuller til kystfugle og strandtudser samt etableres græsning og naturlig hydrologi.

Tiltagene i LIFERing taler direkte ind i ambitionerne for Den Grønne Trepert og det foranliggende arbejde med udtagninger og arealomstruktureringen og understøtter målet om at skabe mere sammenhængende natur, både her i kommunen og på Fyn.

Økonomi

Det samlede budget for hele naturprojektet er på cirka 119 millioner kroner hvoraf EU finansierer 67%, dvs. ca. 80 millioner og partnerne ca. 39 millioner. Derudover er der opnået tilsagn fra Aage V. Jensen Naturfond på 4 millioner kroner til supplerende naturindsatser.

Middelfart Kommunes budget er på ca. 4,9 mio. kr.

Høring

Ingen.

Klima & bæredygtighed

Naturgenopretning kan bidrage til beskyttelse mod ekstreme vejrforhold, reducere CO₂-udledninger samt bevarelse af biodiversitet.

Store sammenhængende naturområder er blandt de helt centrale videnskabelige anbefalinger, hvis vi skal bevare og fremme Danmarks biodiversitet på lang sigt.

Punkt 273: Status for projektet Better BirdLIFE

2019-018206

Præsentation

Forvaltningen orienterer om status på projektet Better BirdLIFE, som ledes af Middelfart Kommune. Projektet skal efter planen afsluttes i år, men grundet COVID-19 er der skabt forsinkelser.

EU-kommissionen har godkendt en fremdriftsrapport og der er efterfølgende sendt en anmodning om forlængelse på 2 år, svarende til perioden for pandemien. Det forventes at få svar fra EU-kommissionen inden for 3 måneder.

Forvaltningen foreslår

- at udvalget tager orienteringen om projektets status til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Middelfart Kommune er ledende partner for EU LIFE-projektet Better BirdLIFE, som har til formål at forbedre forholdene for en række kystfugle. Projektet er forankret med Klima- Natur- og Genbrugsudvalget som projektejer.

Projektet har i alt 9 partnere:

- Middelfart Kommune
- Fugleværnsfonden
- Kerteminde Kommune
- Kolding Kommune
- Naturstyrelsen
- Nordfyns Kommune
- Stiftung Naturschutz Schleswig-Holstein
- Syddansk Universitet
- Sønderborg Kommune

Projektet er finansieret med 60 % fra EU's LIFE-ordning, som finansierer indsatser indenfor natur, miljø og klima. Resten finansieres af tre danske fonde og af partnerne selv. Projektet startede 1. september 2018 og er sat til at slutte 1. oktober 2025.

I marts 2025 har projektet afleveret en mindre fremdriftsrapport til EU-Kommissionen. Hovedkonklusionerne i rapporten er at den overordnede fremdrift ser fin ud, men tiltag der vedrører lodsejere er forsinket. Forsinkelsen skyldes vanskeligheder med forhandlinger under COVID-19 pandemien og som følge af den grønne trepart, samt at projektet har været ramt af personaleudskiftninger. For at komme i mål med den sidste del af projektet kræver det at der laves aftaler med lodsejerne om eksempelvis udtagning af jord til permanent ekstensivering.

I april 2025 er en ansøgning om forlængelse af projektet på 2 år, så den nye slutdato bliver 1. oktober 2027. Der forventes svar fra EU-kommissionen inden for 3 måneder.

Status i Middelfart Kommune:

- Etablering af 10 ha stenrev ved Tønnes Odde, Ålehoved og Wedellsborg Hoved. Der er lavet en rapport på biomassen og trækfugletælling ved stenrevne i vinteren 2024/2025.
- Etablering af 1 ha ålegræs i Gamborg Fjord. Alt ålegræs er desværre dødt.
- Etablering af 5 fugleøer. To i Føns Vang og to ved Wedellsborg og en på Fønsskov.
- Aftale om 20 års leje af jagten på Føns Vang med start 1. maj 2023 med det formål at reducere forstyrrelser.
- Aftaler om ekstensivering af 3,9 ha ved Føns Vang med henblik på at udvikle natur og levesteder for fugle, navnlig projektets målart klyde.
- Etablering af 20,3 ha græsning på naturarealer, med et shelter til kvæg samt 2 kvægbroer
- Rydninger på 16,25 ha naturarealer
- Etablering af 0,7 ha vadeskrab til forbedring af levesteder

En ekstern konsulent er indkøbt til at forhandle med lodsejere for at komme hurtigere i mål med udtagning til ekstensivering, der forbedre levevilkårene for målarterne. Ved Føns Vang forhandles der om i alt ca. 30 ha jord og på Rud med ca. 20 ha jord. Da jordpriserne er steget siden projektstart, har det været nødvendigt at søge ordninger for at kunne

matche prisen for jorden. På Rud er der søgt om forundersøgelse til ordningen vand- og klimaprojekter og ved Føns Vang er der søgt og givet tilsagn om tilskud til PE, permanent ekstensivering på 6,71 ha på i alt 553.575 kr. Hvis alt går som forventet, er målet at alle arealerne er forhandlet på plads inden sommer 2026. Herefter kan vi komme i mål med de sidste handlinger.

Økonomi

Udgifterne afholdes indenfor det eksisterende vedtagne budget.

Klima & bæredygtighed

Stenrevene er etableret med sten fra Norge. Transport og udlægning af sten har haft en relativt høj CO₂-udledning. I projektet foretages en del rydning af træer og anden vedopvækst.

Rydninger med maskiner vil udlede en del CO₂. Vedmaterialet vil dog blive solgt til flis og solgt til kraftvarmeværker, hvor det erstatter fossile brændsler.

Udlægning af agerjord til ny natur samt genetablering af naturlig hydrologi på eksisterende naturarealer vil medføre en øget kulstoftilbageholdelse i jorden på grund af en øget tørveopbygning.

Ålegræs har en vigtig funktion i forhold til at forbedre havmiljøet herunder biodiversiteten i havet. Ålegræsenge har en høj kulstofbindingskapacitet, dog betydelig lavere end i nyetableret skov.